

Kinnitatud

Peadirektori 27.09.2018
Käskkirjaga nr 1-1/18-035

JUHEND
pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande
täitmise ja esitamise kohta

1. Pädevus

Tarbijakaitseameti põhimääruse § 14 p 10 kohaselt on Ametil õigus oma pädevuse piires välja anda soovituslikke juhendeid õigusaktidest tulenevate tarbijakaitsealaste nõuete järgimiseks.

2. Eesmärk

Käesoleva juhendi eesmärk on anda selgitusi pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande täitmise ja esitamise kohta.

Turismiseadusesse (edaspidi ka TurS) ning võlaõigusseadusesse on üle võetud pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste direktiiv nr 2015/2302, mille eesmärk on viia kaitse ulatus vastavusse turu suundumustega, ühtlustada pakettreisidele ja seotud reisikorraldusteenustele ette nähtud nõudeid ning parandada tarbijakaitset.

3. Õiguslik alus

Juhendi koostamisel on lähtutud järgmistest õigusaktidest:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ
- Turismiseadus
- Majandus- ja taristuministri 14.03.2018 määrus nr 12 „Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande vorm“

4. Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruanne

Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste **kogumüügi aruande esitamise kohustus** tuleneb TurS § 15² lõikest 1, mis näeb ette, et turismiseaduse §-s 6 nimetatud tegevusalal tegutsev reisi ettevõtja esitab Tarbijakaitseametile:

- 1) **kord kvartalis aruandekvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks** pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande, milles esitatakse ka järgneva kvartali täpsustatud planeeritav pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüük;
- 2) **tegevuse alustamisel ning edaspidi igal aastal koos eelmise aasta neljanda kvartali pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruandega** andmed tagatise arvutamise aluseks oleva planeeritava aastase pakettreiside ja seotud

reisikorraldusteenuste kogumüügi kohta, mis sisaldavad pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste müüki igas kvartalis.

Aruande esitamise kohustus on otseses seoses reisiettevõtja tagatise omamise kohustusega (Tarbijakaitseameti koduleheküljel on avaldatud ka ameti poolt koostatud [juhend tagatise omamise kohustuse kohta](#)). Turismiseaduse alusel seotud tagatise olemasolu ja nõuetekohasust kontrollib Tarbijakaitseamet, kusjuures aruandes esitatud andmed omavad suurt tähtsust reisiettevõtjate üle järelevalve teostamisel. Nimelt on aruannete põhjal võimalik tuvastada reisiettevõtja poolt turismiseaduse alusel seotud tagatise nõuetekohasust ning ühtlasi ka hinnata võimalikku kahtlust tagatiskohustuse mittenõuetekohase täitmise näol.

TurS § 15² määratleb **kogumüügi mõiste**, mis näeb ette, et turismiseaduse tähenduses loetakse pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügiks pakettreisilepingutest või seotud reisikorraldusteenuste lepingutest tulenevat reisijate poolt või nimel reisiettevõtjale tasutud kõigi maksete kogusummat, sealhulgas ettemaksena saadud summa ning lunastamata pakettreiside kinkekaardid.

Siinkohal tuleb tähele panna, et aruandes esitatakse andmed üksnes pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kohta. See tähendab, et üksikute reisisiteenuste (näiteks juhul, kui pakutakse ja müüakse üksnes lennupileteid) kohta andmeid esitada ei tule.

Kui varasemalt lähtuti aruande esitamisel üksnes tarbijate poolt tasutud reisisitasudest, siis alates 1. juulist 2018 tuleb lähtuda kõikide reisijate (nii füüsiliste kui juriidiliste isikute) poolt tasutud reisisitasudest, välja arvatud juhul, kui pakettreis või seotud reisikorraldusteenused on ostetud üldlepingu alusel. Üldleping sõlmitakse ettevõtja ja oma majandus- või kutsetegevuses tegutseva isiku vahel ning selle esemeks on tulevikus pakutavad ja korraldatavad ärireisid.

Ühtlasi tuleb silmas pidada, et asjakohased ei ole mitte reisiettevõtja poolt koostatud ja väljastatud müügiarved pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kohta, vaid saadud reisisitasud. Järelikult peab reisiettevõtja kogumüügi aruande esitamise kohustuse täitmisel lähtuma kassapõhisest (mitte tekkepõhisest) arvestusest.

4.1 Kes peavad aruande esitama?

Aruande esitamise kohustus on reisiettevõtjatel, kelle tegevusaladeks on üks või mitu järgmistest (TurS §-s 6 toodud) tegevusaladest:

- 1) Eestis osutatavaid reisisiteenuseid sisaldavate pakettreiside korraldamine;
- 2) väljaspool Eestit osutatavaid reisisiteenuseid ja tellimuslendu sisaldavate pakettreiside korraldamine;
- 3) väljaspool Eestit osutatavaid reisisiteenuseid ja liinilendu sisaldavate pakettreiside korraldamine;
- 4) väljaspool Eestit osutatavaid reisisiteenuseid, välja arvatud tellimus- või liinilendu, sisaldavate pakettreiside korraldamine;
- 5) Euroopa Majanduspiirkonna välise riigi reisiettevõtja koostatud pakettreiside vahendamine;
- 6) seotud reisikorraldusteenuste pakkumine ja lepingute sõlmimise hõlbustamine.

Seega peavad aruande esitama:

- **reisikorraldajad;**
Reisikorraldajad on kohustatud aruandes esitama andmed nii enda kui reisivahendaja kaudu müüdud pakettreiside kohta olenemata sellest, kas reisija on reisisasu tasunud reisikorraldajale või reisivahendajale. See tähendab, et aruande esitamisel ei ole enam erisust olenevalt sellest, kas reisikorraldaja müüb pakettreise ise või reisivahendaja kaudu ning kuidas on korraldaja ja vahendaja vahel korraldatud reisijate poolt reisivahendajale tasutud reisisasude edasi kandmine reisikorraldajale. Reisikorraldaja on kogumüügi aruande esitamise kohustuse nõuetekohaselt täitnud siis, kui ta on aruande täitmisel arvesse võtnud nii temale kui reisivahendajale tasutud reisisasusid.
Eesti või Euroopa Majanduspiirkonna teise lepinguriigi reisiettevõtja koostatud pakettreiside vahendajal enam aruande esitamise kohustust ei ole.
- **Euroopa Majanduspiirkonna välise riigi reisiettevõtja koostatud pakettreiside vahendajad;**
Selline reisiettevõtja on küll käsitletav reisivahendajana, kuid lähtuma peab ta reisikorraldaja suhtes kehtestatud nõuetest, kuna tema suhtes kohaldatakse reisikorraldaja suhtes kehtestatud nõudeid.
- **Seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustavad ettevõtjad.**
Seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustav ettevõtja esitab seotud reisikorraldusteenuste kohta samad andmed, mis reisikorraldaja pakettreiside kohta. See tähendab andmeid eelmise kvartali kogumüügi, ettemaksete ja järgneva kvartali planeeritava kogumüügi kohta.

Samas ei ole aruande esitamise kohustust sellel reisiettevõtjal, kellel ei ole tagatise kohustust vastavalt TurS § 15 lõikele 5 ja kes on sellise välistuse kandnud ka majandustegevuse registrisse.

4.2 Millal ja milliseid andmeid aruandes esitatakse?

Aruanne esitatakse Tarbijakaitseametile neljal korral aastas, aruandekvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks.

- 1) Esimene kvartal 1.01-31.03 - aruande esitamise periood on 1.04-20.04;
See tähendab, et esimese kvartali aruanne tuleb esitada hiljemalt **20. aprilliks**.
- 2) Teine kvartal 1.04-30.06 - aruande esitamise periood on 1.07-20.07;
See tähendab, et teise kvartali aruanne tuleb esitada hiljemalt **20. juuliks**.
- 3) Kolmas kvartal 1.07-30.09 - aruande esitamise periood on 1.10-20.10;
See tähendab, et kolmanda kvartali aruanne tuleb esitada hiljemalt **20. oktoobriks**.
- 4) Neljas kvartal 1.10-31.12 - aruande esitamise periood on 1.01-20.01.
See tähendab, et neljanda kvartali aruanne tuleb esitada hiljemalt **20. jaanuariks**.

Kõige lihtsam ja mugavam on aruandeid esitada pakettreiside aruandemooduli – [PRAM](#) – kaudu (PRAM-iga liitumiseks tuleb esitada ametile [reisiettevõtja taotlus PRAM-iga liitumiseks](#)).

Aruande esitamisel tuleb lähtuda **reisiettevõtja tegevusaladest**: TurS § 6 punktides 1 kuni 5 nimetatud tegevusalal tegutsev reisiettevõtja peab esitama **andmed pakettreiside kohta** ja

punktis 6 nimetatud tegevusalal tegutsev reisiettevõtja **seotud reisikorraldusteenuste kohta**. Kui reisiettevõtja tegutseb üksnes reisikorraldajana, ei pea ta esitama andmeid seotud reisikorraldusteenuste kohta (jättes vastavad lahtrid täitmata) ning vastupidi, kui reisiettevõtja tegutseb üksnes seotud reisikorraldusteenuseid hõlbustava ettevõtjana, ei pea ta esitama andmeid pakettreiside kohta (jättes vastavad lahtrid täitmata).

Oluline on tähele panna, et kui täitmisele kuulvasse lahtrisse ei ole midagi märkida (näiteks ettemaksed kvartali viimase päeva seisuga puudusid), ei jäeta vastavat lahtrit täitmata – vastavasse lahtrisse tuleb märkida sellisel juhul „0“.

Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande vorm on kehtestatud Majandus- ja taristuministri 14.03.2018 määrusega nr 12 „Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi aruande vorm“, milles on ette nähtud kaks tabelit järgmiselt:

4.2.1 Kogumüügi aruande vormi esimene tabel

Majandus- ja taristuministri
14.03.2018 määrus nr 12
„Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste
kogumüügi aruande vorm“
Lisa

PAKETTREISIDE JA SEOTUD REISIKORRALDUSTEENUSTE KOGUMÜÜGI ARUANNE

Aruanne esitatakse Tarbijakaitseametile aruandekvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks.

Reisiettevõtja nimi

Majandustegevusteate number

Aadress, telefon, e-post

Aasta

I kvartal

II kvartal

III kvartal

IV kvartal

Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüük

Aruandeperioodi kogumüük* eurodes		Ettemaksed aruandeperioodi viimase päeva seisuga** eurodes		Järgneva kvartali täpsustatud planeeritav kogumüük* eurodes	
Pakettreisid	Seotud reisikorraldus- teenused	Pakettreisid	Seotud reisikorraldus- teenused	Pakettreisid	Seotud reisikorraldus- teenused

* Aruandeperioodil pakettreisilepingutest või seotud reisikorraldusteenuste lepingutest tulenev reisijate poolt või nimel reisiettevõtjale tasutud kõigi maksete kogusumma (pakettreisilepingu puhul ka maksed reisikorraldaja poolt volitatud reisivahendajale), sealhulgas sel perioodil ettemaksetena saadud summa ning lunastamata pakettreiside kinkekaardid.

** Aruandeperioodi viimase päeva seisuga nii aruandeperioodil kui varasema(te)l aruandeperioodi(de)l reisijatelt saadud ettemaksed järgneva(te)l kvartali(te)l toimivate pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste eest, sealhulgas lunastamata pakettreiside kinkekaardid (pakettreisilepingu puhul ka maksed reisikorraldaja poolt volitatud reisivahendajale).

Antud tabel täidetakse iga kvartali aruande esitamisel, avaldades järgmised andmed:

1) **aruandeperioodi kogumüük** pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kohta;
Kogumüük – aruandeperioodil pakettreisilepingutest või seotud reisikorraldusteenuste lepingutest tulenev reisijate poolt või nimel reisiettevõtjale tasutud kõigi maksete kogusumma (pakettreisilepingu puhul ka maksed reisikorraldaja poolt volitatud reisivahendajale), sealhulgas sel perioodil ettemaksetena saadud summa ning lunastamata pakettreiside kinkekaardid.

See tähendab eelmise kvartali jooksul saadud reisisitasid olenemata asjaolust, kas reis on juba toimunud või toimub tulevikus ning kas reisisitu on tegelikule teenuseosutajale edasi kantud või mitte. Reisikorraldajad on kohustatud aruandes esitama andmed ka reisivahendajatele tasutud pakettreiside reisisitasude kohta.

- 2) **ettemaksed** aruandeperioodi viimase päeva seisuga pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kohta;

Ettemaksed – aruandeperioodi viimase päeva seisuga nii aruandekvartalil kui varasematel kvartalitel reisijatelt saadud ettemaksed järgnevatel kvartalitel toimuvate pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste eest, sealhulgas lunastamata pakettreiside kinkekaardid (pakettreisilepingu puhul ka maksed reisikorraldaja poolt volitatud reisivahendajale).

See tähendab reisijatelt saadud reisisitasid toimumata reiside eest, kuid siinkohal tuleb eristada ettemakseid pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste eest.

Pakettreiside eest saadud ettemakseid kajastatakse seni, kuni pakettreis on toimunud ehk kõik pakettreisi osaks olevad reisiteenused on osutatud. Samas ei pea ettemaksetena kajastama reisisitasid selliste pakettreisi osaks olevate reisiteenuste eest, mis on osutatud. Nagu kogumüügi, nii ka ettemaksete puhul on reisikorraldajad kohustatud aruandes esitama andmed ka reisivahendajatele tasutud pakettreiside reisisitasude kohta.

Seotud reisikorraldusteenuste eest saadud ettemakseid kajastatakse seni, kuni:

- **seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustava ettevõtja poolt osutamisele kuuluv seotud reisikorraldusteenuste osaks olev reisiteenus on osutatud;**

Kui seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustav ettevõtja on ühtlasi ka reisiteenuse tegelik osutaja, tuleb saadud reisisitasid ettemaksetena kajastada seni, kuni antud reisiteenus on osutatud.

- **teise ettevõtja poolt osutamisele kuuluva seotud reisikorraldusteenuste osaks oleva reisiteenuse eest saadud reisisitu on seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustava ettevõtja käes.**

Kui tegemist on reisiteenusega, mille tegelik osutaja on teine ettevõtja, tuleb saadud reisisitasid ettemaksetena kajastada seni, kuni seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustav ettevõtja on saadud reisisitasud edasi kandnud tegelikule teenuseosutajale.

Näide 1. Pakettreis

29.03 (esimesel kvartalil) ostis reisija samaks aastaks pakettreisi maksumusega 500 eurot ja toimumisajaga 5.08-15.08.

Reisija tasus 29.03 esimese osamakse 100 eurot; ülejäänud osamaksed tasus reisija vastavalt 20.04 (teine kvartal) – 100 eurot; 20.05 (teine kvartal) – 100 eurot; 20.07 (kolmas kvartal) – 200 eurot.

Kuidas kajastuvad need andmed aruandes?

- Esimesel kvartalil (29.03) tasus reisija esimese osamakse summas 100 eurot – seega esimese kvartali aruandes kajastab reisiettevõtja saadud reisisitasid nii kogumüügi kui ettemaksete lahtris.
- Teise kvartali jooksul (20.04 ja 20.05) tasus reisija kaks osamakset summas kokku 200 eurot – seega teise kvartali aruandes kajastab reisiettevõtja saadud reisisitasid nii, et kogumüügi lahtrisse märgib ta 200 eurot (s.o sellel kvartalil saadud reisisitasud) ja ettemaksete lahtrisse märgib ta 300 eurot (s.o nii sellel kui eelmisel kvartalil saadud reisisitasud reisi eest, mis toimuvad pärast teise kvartali viimast päeva ehk 30.06).

- Kolmandal kvartalil (20.07) tasus reisija viimase osamakse summas 200 eurot – seega kolmanda kvartali aruandes kajastab reisiettevõtja saadud reisisitasid kogumüügi lahtris. Kuna kolmanda kvartali viimase päeva seisuga (s.o 30.09) oli reis juba toimunud, siis ettemaksete lahtris selle reisi eest saadud reisisitasid ei kajastata.

Näide 2. Seotud reisikorraldusteenused

20.07 (kolmandal kvartalil) ostis reisija seotud reisikorraldusteenused: eraldi valitud ja samal päeval eraldi makstud lennupiletid ja majutuse. Seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustav ettevõtja kandis saadud reisisitasud samal päeval edasi lennuvedajale ja majutusettevõtjale.

Kuidas kajastuvad need andmed aruandes?

- Kolmanda kvartali aruandes kajastab reisiettevõtja saadud reisisitasud kogumüügi lahtris. Kuna saadud reisisitasud olid kolmanda kvartali viimase päeva seisuga kantud lennuvedajale ja majutusettevõtjale edasi, siis ettemaksete lahtris selle reisi eest saadud reisisitasid ei kajastata.

Näide 3. Seotud reisikorraldusteenused

Näide 2, kuid sellise erisusega, et seotud reisikorraldusteenuste lepingute sõlmimist hõlbustav ettevõtja ei olnud kolmanda kvartali viimase päeva seisuga saadud reisisitasud lennuvedajale ja majutusettevõtjale edasi kandnud.

Kuidas kajastuvad need andmed aruandes?

- Kolmanda kvartali aruandes kajastab reisiettevõtja saadud reisisitasid nii kogumüügi kui ettemaksete lahtris.

3) järgneva kvartali täpsustatud planeeritav kogumüük pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kohta.

Tegemist on võimaliku täpsustusega võrreldes aastases müügiplaanis näidatud esialgse kogumüügi plaaniga. Antud täpsustused võivad olla tingitud näiteks müügipakkumistest ja väljastatud müügiarvetest.

4.2.2 Kogumüügi aruande vormi teine tabel

Planeeritav pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüük . aastal (tuleb täita tegevuse alustamisel ja edaspidi koos eelmise aasta viimase kvartali aruandega)

	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Kokku
Pakettreisid					
Seotud reisikorraldusteenused					

(Allkirjaõigusliku esindaja nimi ja ametikoht)

(Aruande esitamise kuupäev)

(Allkirjaõigusliku esindaja allkiri)

Antud tabel täidetakse kahel juhul: esiteks, tegevuse alustamisel ja edaspidi üks kord aastas koos neljanda kvartali aruandega, avaldades järgmised andmed: tagatise minimaalse kohustusliku määra arvutamise aluseks olev pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügi plaan koos planeeritava müügiga igas kvartalis.

Oluline on tähele panna, et:

- tagatise arvutamisel võetakse aluseks reisiettevõtja eelmise kalendriaasta pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüük, kui see on suurem reisiettevõtja planeeritavast aastasest pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste kogumüügist (TurS § 15¹ lg 6).
- reisiettevõtja poolt minimaalsele kohustuslikule määrale vastav tagatis on nõuetekohane üksnes siis, kui see on ka piisav TurS § 15 lõigetes 3 ja 4 sätestatud kohustuste täitmiseks.

(Rohkem teavet tagatise kohustuse kohta leiab [juhendist tagatise omamise kohustuse kohta](#)).